

Siðsøga

Óli Jacobsen

MATHILDA AV EIÐI: MISTI MAMMUNA UMFRAMT TRÝ SYSTKIN

Mathilda fekk eina harða byrjan upp á lívið við at missa fyra av sínum innan fyra ár. Men hon kom væl undan

2. PARTUR

Ið fyrsta partinum, sum var í Jóla Sosialinum, varð m.a. greitt frá vanlukkuni við Nólsoy í 1934, tá ið Mathilda misti tveir beiggjar. Vissan um hesa vanlukku fekst, tá ið líkið av kokkinum, Bernhard Henriksen, rak á land í Íslandi, og hann var eyðmerktur av trúlovingarringinum, har navnið á gentuni Anna, stóð í. At Bernhard var ein serligur persónur sæst í hansara dagbók.

Anna fekk ringin, setti eitt hjarta í hann og bar ringin allar sínar dagar.

Eg kendi væl Onnu. Mamma hennara var av Eiði, og Anna plagdi at vera á Eiði á ferðast á Mýrini, sum húsið kallaðist, haðani mamman var ættað. Anna bleiv ikki gift.

Seinni, tá ið eg kom í prestagarðin á Nesi, kom eg at hitta Onnu. Presturin Buhl Nielsen, var giftur við konu úr Sandavági. Tey fóru vestur at ferðast, og tey vildu hava meg at koma við. Tá kom eg at mæta Onnu aftur og kom at vitja tey. Tá havi eg verið eini 16 ár. Anna bleiv ikki gomul. Hon doyði í 1972, 65 ára gomul.

Abbin doyði eisini á sjónum

Pápi mín misti pápa sin við Garðsbátinum. Systir hansara, Sigga, fór til Oyrrar til Jógvan bónda at tæna. Hon hevði pápa mín, sum var lítill drongur, við sær. Pápi plagdi at siga, hvussu góð tey vóru við hann. Seinni bleiv Sigga gift við Óla Kristian, son Jógvan bónda, og búsettist á Oyri. Hon var mamma Pól, Jógvan, kendu handilsmenninar á Oyri, Ingu, sum giftist til Sands, og Sannu, sum flutti niður.

Misti eisini mammuna

Mamma doyði í 1936, tvey ár aftaná beiggjarnar. Tá var eg 15 ár. Eg var úti á Oyri í húsi hjá systkinabarni mínum, Pól, sum hevði handil. Hann var pápi Edmund Joensen. Kona Pól, Hansina, var á hospitalinum og Jona, systir hennara, sum var gift við Esmar Dahl, var noydd at fara eini neyðug ørindi til Víkar, haðani tær vóru ættaðar.

Eg passaði sonin, Óla Kristian, og var eisini í handlinum hjá Póli.

Tískil var eg á Oyri, tá mamma gjørdist sjúk, og eg fór norður til Eiðis so skjótt, sum eg kundi. Tað var sagt at vera lungaplett, sum tey kallaðu tað. Rasmussen lækni var burturstaddur beint tá, og tað var ein kvinnuligur lækni. Mamma fekk ta hjálpu, sum hon kundi fáa, men einki

Eiðis bygd

Niðri á Vatni og Niðri á Møl á Eiði, har menninir eygleiddu skipini, sum komu heim undan Íslandi. Málningur hjá Sigmund Petersen

hjálp. Hon lá einar 10-12 dagar, tá doyði hon. Aftaná frættist, at Rasmussen hevði verið niðri at granska hetta, tí tað vóru so nógv sum doyðu hesa tíðina, men eingin visti hví. Tá kom tað

fram, at tað var havhestasjúkan, mamma doyði av. Hon gjørdist 48 ár.

Mamma og systir mín, sum doyði í 1932, liggja í somu grøv.

Beiggin kom til jarðarferðina uttan at vita, at mamman var deyð.

Tá ið mamma doyði var Jógvan, beiggi, við Acorn. Hon doyði á hansara 18 ára føðingardegi. Hann visti sjálvsagt einki, hvussu tað var vorðið við mammu. Teir høvdu avgjørt at fiska eitt sindur afturat, men knappliga sigur skiparin: »Nei, vit seta kós heim«, og tað gjørdur teir. Kvøldið fyr sum mamma fór til gravar, komu teir heim. Eg minnst, at pápi segði við meg fyrr um dagin: »Í dag skuldi mamma tín verið farin til gravar í hesum vælsignaða veðrinum.« »Sig ikki so,« sigi eg við pápa. »um nú Jógvan hevði komið knappliga, so hevði hann ikki sloppið við til jarðarferðina. Tað hevði verið synd í honum.« Tá kom hann heim sama kvøldið.

Øll fóru oman á Hamarin, tá vit sóu Acorn koma. Jógvan hugsaði við sær sjálvum, hví so nógv fólk vóru har. Komin í land fekk hann boðini, at mamma var deyð. Hon fór so til gravar dagin eftir og Jógvan kundi vera við.

Buhl Nielsen, presturin á Nesi, talaði til jarðarferðina hjá mammu.

Tað var sjálvsagt ein sera stórur saknur at missa mammu. Umframt at vera ein góð mamma var hon eisini so ordilig, hóast húsarúmdin var lítill. Tá í tíðini var munur á sunnudagsklæðum og gerandisklæðum. Tey vóru eisini hildin hvør sær, so vit vistu, hvat vit skuldu fara í hvønn dag.

So tað var slag í slag. Tey fóru øll fyra, systirin, beiggjarnir og mamma, innan fyri fyra ár. Eftir í húsi vóru pápi, Elna, Jógvan og eg.

Elna var 10 ár eldri enn eg. Hon vildi vera sum longst í heiminum, og hon var sum ein mamma fyri okkum yngri systkin.

Pápi var sjómaður

Pápi var sjómaður sum flestu menn tá í tíðini. Eitt skip, eg minnst hann var við, var Liljuni, sum var ein trimastrað skonnart hjá Kjølbro.

Eg minnst eisini eina hending tá eg var smágenta. Hetta var fyrst í 30'unum, og áðrenn mamma doyði. Abbi, Hans Andrias, fór hvønn dag og fleiri ferðir um dagin út á Torvanes, har tað sást út í hav og hugdi eftir, um hann sá Liljuna koma framvið á veg heim.

Hon var millum tey seinastu skipini at koma heim, og tað skapti altíð órógv.

Stór var gleðin í bygðini, tá hann sá eitt skip við trimum mastrum daga undan havsbrúnni, og hann seinni kundi staðfesta, at hetta var Liljan. Umframt pápa var elsti beiggin, Martin, eisini við. Tað vísti seg, at teir høvdu